

Editorial

Jedno z témat, které nám vytanulo při promýšlení koncepce časopisu, bylo: „studiová divadla dnes“. Přišlo nám přirozené zamyslet se nad touto zdánlivě již vyřešenou problematikou ve světle událostí v českém divadle posledního dvaceti let, chtěli jsme se zeptat sami sebe i svých kolegů, kam dospělo hnutí po roce 1989, kdy se změnila zejména dramaturgická východiska studiových divadel; hodlali jsme definovat smysl a směr transformace těchto scén v souvislostech se společensko-politickými i ekonomickými proměnami v naší zemi atd. Ale jak to tak bývá, po více než jednom roce tázání, diskusí a práce, se nám sešel materiál, jenž na všechny ty původní otázky nejen neumí odpovědět, ale nastoluje celou řadu jiných. Snad neméně podstatných. Zdá se nám, že mnohem jemnějších a strukturovanějších. Také proto nese toto číslo název Podoby studiových divadel, poněvadž si uvědomujeme, že namísto jasných odpovědí či definic nalézáme obrazy a po-

pisu skutečnosti, pro niž je charakteristická mnohost a víceznačnost.

Rubrika YORICK tuto pluralitu odráží třemi většími statěmi, z nichž první shrnuje dosavadní poznání předmětu a nabízí definice (T. Lazorčáková), druhá rozšiřuje horizont o slovenskou podobu téhož (E. Kyselová) a třetí nás zpravuje o možné podobě pokračování v současných podmínkách (M. Musilová). Samostatnou skupinu pak tvoří několik slovníkových hesel, jimiž chceme navázat na výjimečný a nedostihný ediční počín *Česká divadla – Encyklopedie divadelních souborů* (ed. Eva Šormová, 2000). Ta divadla, která jsme lexikograficky zpracovali, odpovídají podle našeho názoru definici studiových scén.

Také SPEKTRUM cílí k našemu tématu. Vždyť otčen dialogického jednání s vnitřním partnerem je Ivan Vyskočil – zakladatel a jeden z hlavních tvůrců právě té linie v českém divadle, která je v pozornosti tohoto čísla našeho časopisu (M. Musilová, M. Čunderle, V. Chrz). Zcela jiný pohled na podobu dnešního studiového divadla, a především pak na aktuální téma interkulturalismu, přináší stať Š. Havlíčkové Kysové a B. Leštákové. V rubrice SONDY zaměřili jsme

svou pozornost k Divadlu U stolu (M. Procházková) a k problematice melodramatičnosti v některých dramatech Pavla Kohouta (J. Šotkovský).

I tentokrát usilujeme, aby náš odborný časopis neztrácel spojení se svou dobou. Aby ji zrcadlil a pro budoucnost zachoval svědectví o dnešních pravdách i omylech. Rubriky DEPEŠE a ORIENTACE přináší na dvacet příspěvků, které – jak věříme – plně zachycují tento čas a naše myšlení. Oba příspěvky v YORICZKOVI se vracejí k tématu v jeho dalších podobách. A konečně v ARCHIVU se paradoxně obracíme nikoliv do minulosti, nýbrž k časům budoucím, neboť chceme především svědčit. K dokumentům zde otištěným vyslovujeme se na jiném místě, proto není třeba dalších komentářů. Snad jen jediný: nemůže mít pravdu ten, kdož neví vůbec nic o problematice, kterou si bere do úst. Důkazem jednoho frapantního omylu ministerského úředníka je snad i tento svazek, neboť publikuje výsledky základního vědeckého výzkumu v oboru, jenž nese název teatrologie. To je pro ty, kteří nevědí. Ale určen je pro ty, kdo se zajímají.

Tatjana Lazorčáková
Libor Vodička